

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΜΑΪΚΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΥΜΑΙΩΝ «ΠΑΝΟΡΜΙΤΗΣ»

Τ Α Σ Υ Μ Α Ϊ Κ Α

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΜΟΣ Δ΄

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ
ΑΛΕΞ. Σ. ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΑΘΗΝΑ 1984

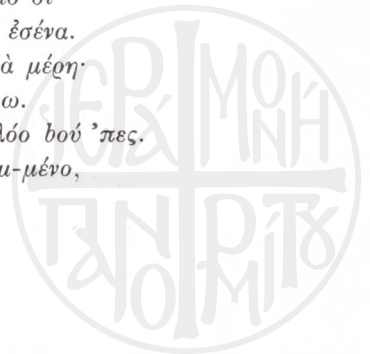

ΑΝΝΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΗ - ΚΑΡΑΝΙΚΟΛΑ

ΔΥΟ ΣΥΜΑΪΚΕΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ

1. Τὸ Κωσταδάκι

Τὸ Κωσταδάκι δὸ μικρὸ δὸ μικρο-Κωσταδάκι
τὸμ Μὰμ μηλιὰν ἐφύτρεψε, δὸμ Μὰγ γυναῖκα βῆρε,
τὸμ Μὰ δοῦ ἦρτε δὸ χαρτὴν ᾗ πάει στὸ σφερί.
—Μάνα, τὸ γυναικάκιμ μὸν καλὰ ᾗ τὸ φυλάεις.
Κί ὁ Κωσταδῆς (δ)ἐμ μίσεψεν ἀκόμα δέκα μίλια
καὶ δὼν-νει τῆς ἐφτὰ ἄρνιὰ καὶ δεκαπέδε γίδια
καὶ δυὸ σκυλ-λιὰ λαγωνικὰ καὶ λέει τῆς:
—ἄδ δὲγ γενοῦ δ' ἄρνιὰ ᾗκατό, τὰ γίδια πεδακόσα
καὶ τὰ σκυλ-λιὰ ᾗβδομηδαδυό, στὸ γάβομ μὴ βροβάλεις.
ᾒΕδωκ' ὁ Θιὸς κί ἡ Παναγιά, βοήθησε γι ἡ τύχη
κί ἐ(γ)ίνονσα δ' ἄρνιὰ ᾗκατό, δὰ γίδια πεδακόσα
καὶ τὰ σκυλ-λιὰ ᾗβδομηδαδυό, στὸ γάβο γατιβαίν-νει.
Παίρει τὰ δζά τῆς γιὰ νερό, βάει ᾗ τὰ ποτίσει,
βοῖσκ' ἔναν νιὸ γαὶ κήτη στὴ βρύση γαὶ κοιμᾶτο.
Σαράδα σίκλες ἔβγαλε, στὰ μ-μάτια (δ)ἐ δὸν εἶδε
γαὶ πάνω στὴ σαραδαμινιὰ τὰ κλιάματα τῇ βιάν-νον.
—Τί ἔχεις, κόρη, καὶ κιλιαῖς καὶ βαριαναστενάδζεις;
—Ἄδραν ἔχω στὴ ξενιτειὰ γαὶ λείπει στὸ σφερί.
—Γιὰ πέ μὸν τὰ σουσοῦμα τὸν βὰς καὶ τὸν ι-γρωνίδζω;
—Ψηλὸς ἦτος σὰ δὸ δεδρί, στητὸς σὰ γυπαρίσ-σι
κί ἄ(δ)ἐν ἔχες τῇ βαλ-λωτ-τιά, θὲ νὰ σὲ λέω ἔσένα.
—Ἐχτὲς βράδυ δὸν ἔθαπα στῆς βαρβαριάς τὰ μέρη·
νά καὶ τὸ δακτυλίδι δὸν γυνάικαν ᾗ σὲ πάρω.
—Κάλ-λιον ᾗ ᾗλνε δὸ στόμας σου παρὰ τὸλ λόο βού'πες.
—Μάνα, τὸ γυναικάκιμ μὸν, τὸ πολ-λοπικραμ-μένο,

βοὺ πῆα κί ἦρτ' ἀπ' τῇ Σουριὰ γαί τό 'βρα κλειδωμένο.

[Ἐπάρχουν τρεῖς τύποι παραλλαγῶν τῆς παραλογῆς αὐτῆς, ποὺ ἔχει ὡς θέμα τὴν «ἐπιστροφή τοῦ ξενητεμένου». Ἡ συμαϊκὴ παραλλαγὴ ἀνήκει στὸν γ' τύπο, ποὺ εἶναι γνωστὸς στὰ Δωδεκάνησα ἀπὸ παραλλαγές τῆς Ρόδου, Καρπάθου, Κάσου, Καλύμνου καὶ Νισύρου. Σ. τ. Σ.].

2. Ὁ βοσκὸς κί ὁ βασιλιάς

Ὁ βοσκὸς κί ὁ βασιλιάς στοίχημαν ἐβάλανε γαί στοίχηματίσανε:

—(Δ)ὲμ μοῦ λές, μουρὲ βοσκέ, τί βοὺ βάλ-λεις στοίχημα;

—Βάλ-λω χίλια πρόβατ-ῖα μὲ τ' ἀργυροκούδονα,
βάλ-λω καὶ τὸ λογιαρὸν βοὺ 'χει τὸ χρουσὸμ μαλ-λί.

—Μ' ἐσοῦ, ἀφένδῃ βασιλιά, τί βοὺ βάλ-λεις στοίχημα;

—Βάλ-λω τῆβ βασίλισ-σα μὲ τὸ βασιλίκι δῆς.

Ὅδας ἐκατήβαδ' ὁ βοσκὸς τὰ πρόβατ-ῖα, γούλ' ἡ γῆς κουν-νιότανε.
βοροβάλ-λει κί ἡ βασίλισ-σα ἀπὸν τῇ βαλαθύρα δῆς.

—Θεέ, καὶ νά 'μον βόσ'κισ-σα, νά 'μον δυροκόμισ-σα,

'ὰ τυροκομῶ τυρὶ γαί μεδζύθραν ἀρμυρή,

'ὰ 'πιν-να καὶ κρυὸν νερόν ἀπὸν τῇ νεροκολοκὺτ-ῖα δου.

—Μὲ τώρ' ἀφένδῃ βασιλιά;

Ἐχασα τὸ στοίχημα. βάρε τῆβ βασίλισ-σα μὲ τὸ βασιλίκι δῆς.

[Ἀπαντάει σὲ πολλὲς παραλλαγές. Πρόκειται γιὰ παραλογὴ διαδομένη ἰδιαίτερα στὰ Δωδεκάνησα, καθὼς γνωρίζουμε παραλλαγές ἀπ' τὴ Ρόδο, Κάρπαθο, Κάσο, Νίσυρο. Σ.τ. Σ.].

